

2.4.7 ผลการพิจารณาความเหมาะสมแผนงาน/โครงการพัฒนาสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

☺ โครงการพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

- 1) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ส่งโครงการพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขององค์การพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรแห่งชาติ (อพวช.) มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พิจารณา เพื่อบรรจุในแผนกอนี้ต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2543
- 2) โครงการพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2540 โดยให้เริ่มดำเนินโครงการในปีงบประมาณ 2542 ในวงเงินงบประมาณ 900 ล้านบาท แต่เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อ สศช.
- 3) โครงการพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ **ด้านการศึกษา** เพื่อให้เกิดการแพร่กระจายความรู้ ความเข้าใจในความซับซ้อนของธรรมชาติ **ด้านวิทยาศาสตร์** เพื่อพัฒนาความรู้ด้านวิทยาศาสตรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ ด้วยการอนุรักษ์ การรวบรวม การเก็บรักษาวัสดุตัวอย่างที่มีคุณค่าทางวิชาการเพื่อการศึกษาวิจัย **ด้านสังคม - วัฒนธรรม** เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติด้วยการนำวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมไปใช้ในชีวิตประจำวันและ **ด้านการท่องเที่ยว** เพื่อเป็นแหล่งให้ประสบการณ์และความเพลิดเพลินที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
- 4) โครงการฯ ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการ (Pre - Feasibility Study) โดยได้รับความช่วยเหลือจาก Canada International Development Agency (CIDA) จะตั้งโครงการฯ บนพื้นที่ประมาณ 45 ไร่ ของ อพวช. บริเวณเทคโนโลยี อำเภอดอนหลวง จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ใช้สอยเพื่อกิจกรรม 22,500 ตารางเมตร โดยจัดแสดงนิทรรศการระบบนิเวศ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบนิเวศป่าเขตอบอุ่นทวีปอเมริกาเหนือ ระบบนิเวศป่าเขตร้อนเอเชีย และระบบนิเวศเขตนาวแถบขั้วโลกใต้ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 934.68 ล้านบาท จำแนกเป็นเงินกู้ 701.01 ล้านบาท และเงินบาทสมทบ 233.67 ล้านบาท มีระยะเวลาการดำเนินงาน 4 ปี (2543 - 2546)

ความเห็นคณะกรรมการฯ (17 มกราคม 2543)

โครงการพิพิธภัณฑิวิทยาศาสตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการลงทุนเพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้สาธารณชนเกิด

ความตระหนักถึงความสำคัญของสมดุลของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และเกิดความกระตือรือร้นในการปกป้องและบำรุงรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่ประเทศเผชิญอยู่ได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

1. ปัจจุบันประเทศไทยมีภาระหนี้ต่างประเทศสูง โครงการพิพิธภัณฑสถานชาติและสิ่งแวดล้อมต้องใช้เงินกู้จากต่างประเทศจำนวนมาก และต้องนำเข้าวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศในสัดส่วนสูง นอกจากนี้การดำเนินงานของพิพิธภัณฑสถานโดยทั่วไปจำเป็นต้องอาศัยการอุดหนุนจากรัฐเป็นส่วนใหญ่ไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ขณะนี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระยะเฟื่องฟูขึ้น จึงเห็นควรให้ลดขนาดโครงการในส่วนของระบบนิเวศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซึ่งต้องลงทุนสูงมากไว้ก่อน

2. เนื่องจากโครงการฯ ดังกล่าวได้ศึกษาเฉพาะความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการ (Pre – Feasibility Study) เท่านั้น จึงเห็นควรให้ อพวช. ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) ใน 2 ระบบ คือ ระบบนิเวศป่าเขตร้อนเอเชีย และระบบนิเวศป่าเขตอบอุ่นทวีปอเมริกาเหนือ เพื่อให้การคำนวณผลตอบแทนของโครงการฯ ถูกต้องยิ่งขึ้น

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ แจ้งความเห็นของคณะกรรมการฯ ให้ อพวช. ทราบ เพื่อปรับปรุงรายละเอียดการดำเนินงาน และทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) โดยมีขอบเขตดำเนินการเฉพาะระบบนิเวศป่าเขตร้อนเอเชียและระบบนิเวศป่าเขตอบอุ่นทวีปอเมริกาเหนือ เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

😊 โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอใช้เงินกู้ประจำปีงบประมาณ 2543 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา ตามระเบียบการก่อหนี้เงินกู้ของประเทศ พ.ศ. 2528

2) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2538 เห็นชอบให้ สวทช. จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับภาคเอกชน คือ บริษัท ชัยไมครอนเทคโนโลยี จำกัด โดยในระยะ 3 ปีแรก (พ.ศ. 2538 – 2541) มีค่าใช้จ่ายลงทุนทั้งสิ้น 900 ล้านบาท ประกอบด้วย งบประมาณแผ่นดินจำนวน 600 ล้านบาท สำหรับก่อสร้างอาคาร ครุภัณฑ์ และค่าใช้จ่ายดำเนินการ ส่วนภาคเอกชนได้มอบที่ดินจำนวน 12 ไร่ และเงินสมทบ จำนวน 300 ล้านบาท

เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ แต่เนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจโครงการไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากบริษัท ซัมไมครอนเทคโนโลยี จำกัด รวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเปลี่ยนแปลง ทำให้ราคาครุภัณฑ์เพิ่มสูงขึ้นมาก สวทช. จึงมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2542 เพื่อนำเสนอ กรม. ขอความเห็นชอบในการดำเนินโครงการฯ ต่อไป โดยขอใช้เงินกู้ประจำปี 2543

3) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากมีมูลค่าการลงทุนและมูลค่าการส่งออกที่สูงอย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ และสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องแม้ในภาวะเศรษฐกิจถดถอยในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา ซึ่งโครงการฯ นี้เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม เพราะเป็นการสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมต้นน้ำ คือ ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นแกนสำคัญในการผลิตชิ้นส่วนของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

4) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตวงจรรวมและไมโครอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย การให้บริการทำต้นแบบวงจรรวมเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมออกแบบวงจรรวมให้เกิดขึ้นในประเทศ สนับสนุนการฝึกงาน การทำงานวิจัยของบุคลากรวิจัยทางด้านไมโครอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งให้บริการวัดและทดสอบอุปกรณ์ไมโครอิเล็กทรอนิกส์แก่ภาครัฐและเอกชน

5) เป้าหมายของโครงการฯ เพื่อวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิต (Process) และการทำต้นแบบ (Prototype) วงจรรวมแบบ ASIC (Application Specific IC) ขนาดใหญ่มาก (Very Large Scale Integrated Circuit : VLSI) ด้วยเทคโนโลยี CMOS ขนาดต่ำกว่า 0.5 ไมครอน ติดตั้งสายการผลิตต้นแบบวงจรรวม และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อผลิตบุคลากรในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างๆ

6) โครงการฯ จะตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอัลฟาเทคโนโลยี อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ 12 ไร่ และระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2544 - 2548) โดยมีแผนการดำเนินงานจัดตั้งโรงงานต้นแบบผลิตวงจรรวมบนแผ่นซิลิกอนเวเฟอร์ขนาด 6 นิ้ว เทคโนโลยี CMOS ระดับ 0.5 ไมครอน ประกอบด้วย 6 กลุ่มงานคือ สายการผลิตหลัก ฝึกอบรม บริการ การวิจัย ปรับระดับเทคโนโลยี และเพิ่มความหลากหลาย ทั้งนี้จะต้องของบประมาณเพิ่มเติมจากที่ได้รับอนุมัติตามมติ กรม. เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2538 จำนวน 600 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินลงทุนทั้งสิ้นจำนวน 2,145.50 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินกู้ต่างประเทศ จำนวน 1,395.50 ล้านบาท หรือ 36.723 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (อัตราแลกเปลี่ยน 38 บาทต่อเหรียญสหรัฐอเมริกา) สำหรับจัดซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อจัดตั้งโรงงานต้นแบบสำหรับเทคโนโลยี CMOS ระดับ 0.5 ไมครอน ด้วยเครื่องจักรใหม่ทั้งหมดและงบประมาณแผ่นดิน 750 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ

ความเห็นคณะกรรมการฯ (28 กุมภาพันธ์ 2543)

1. โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เป็นโครงการพัฒนาสมรรถนะอุตสาหกรรมขั้นต้นด้านไมโครอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญของประเทศให้มั่นคงก้าวหน้าในระดับเดียวกับประเทศเพื่อนบ้านเช่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ เพราะประเทศไทยอยู่ในฐานะที่มีศักยภาพในการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวยังสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และรัฐได้ลงทุนในโครงการไปแล้วในระดับหนึ่ง จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ในการขอเพิ่มวงเงินลงทุนจากเดิมที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไว้แล้ว อีกจำนวน 2,145.50 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 38 บาทต่อเหรียญสหรัฐ) ประกอบด้วยเงินกู้ต่างประเทศ 1,395.50 ล้านบาท และงบประมาณสมทบ 750 ล้านบาท

2. อย่างไรก็ดี โครงการฯ จะต้องจัดทำแผนบริหารจัดการ และแผนจัดเตรียมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของโครงการฯ เพื่อให้โครงการฯ สามารถดำเนินการได้และบรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรมต้นน้ำของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยต่อไป ทั้งนี้เพราะบุคลากรที่มีศักยภาพเพียงพอและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการสร้างความสำเร็จของโครงการฯ

มติคณะกรรมการฯ

มอบให้สำนักงานฯ นำความเห็นคณะกรรมการฯ เสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี (25 เมษายน 2543)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยการสร้างสายการผลิตต้นแบบระดับ 0.5 ไมครอน ด้วยเครื่องจักรใหม่ ในวงเงิน 36.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือ 1,395.5 ล้านบาท (38 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยใช้เงินกู้จากต่างประเทศ สำหรับงบประมาณดำเนินงานปีละ 150 ล้านบาท ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2544 – 2548 รวมเป็นค่าดำเนินการ 750 ล้านบาท นั้น ให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. กระทรวงการคลังได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

ตามระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีความประสงค์ที่จะดำเนินโครงการด้วยเงินกู้จากต่างประเทศ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ

ประเทศ จะต้องจัดทำโครงการเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานฯ กำหนด ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบการก่อนนี้ พ.ศ. 2528 จึงเห็นควรให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ นำเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณารายละเอียดและความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของโครงการก่อน และเมื่อโครงการได้รับความเห็นชอบแล้ว กระทรวงการคลังก็จะจัดหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสมให้ต่อไป

2. กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอความเห็นประกอบการศึกษาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) อุตสาหกรรมไมโครอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศให้สูงขึ้น อันจะทำให้มีการผลิตครบวงจร ซึ่งนอกจากจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกแล้วยังจะนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนต่อไป สอดคล้องกับกลยุทธ์ในแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศให้สูงขึ้น

2) ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมไมโครอิเล็กทรอนิกส์ คือ การมีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในด้านการผลิตและการออกแบบวงจรรวม ดังนั้น การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยสร้างบุคลากรดังกล่าวข้างต้น เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยไปสู่เป้าหมายการยกระดับเทคโนโลยีและการสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะจูงใจนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมนี้

กระทรวงอุตสาหกรรมจึงเห็นควรสนับสนุนโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไป

3. สำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นประกอบการศึกษาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบต่อการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป โดยการสร้างสายการผลิตต้นแบบระดับ 0.5 ไมครอนด้วยเครื่องจักรใหม่

2) ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินโครงการ ซึ่งประกอบด้วย เงินลงทุน จำนวน 36.723 ล้านบาท หรือ 1,395.5 ล้านบาท ที่ 38 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐ ในปีงบประมาณ 2543 โดยใช้เงินกู้จากต่างประเทศ และค่าดำเนินการปีละ 150 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวมเป็นค่าดำเนินการ 750 ล้านบาท โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2538 ได้เห็นชอบในหลักการโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับภาคเอกชน ในวงเงิน 900 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลลงทุน จำนวน 600 ล้านบาท ภาคเอกชน สนับสนุนเงินลงทุน จำนวน 300 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิจัยและพัฒนาต้นแบบวงจร รวมขนาดใหญ่มาก ซึ่งมีเส้นวงจรต่ำกว่า 0.5 ไมครอน และผลิตบุคลากรระดับปริญญาโท/เอก พร้อมเป็นศูนย์กลางการออกแบบ รวมทั้งเป็นศูนย์สำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งผลการ ดำเนินงานโครงการจนถึงปัจจุบันได้จัดหาครุภัณฑ์แล้วบางส่วน ในวงเงินทั้งสิ้น 176.5 ล้านบาท สนับสนุนการออกแบบวงจรรวมขนาดใหญ่ 6 โครงการ และก่อสร้างอาคารศูนย์วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ในวงเงิน 240 ล้านบาท (ผลงานคิดเป็นร้อยละ 19.6) แต่เนื่องจาก ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ภาคเอกชนไม่สามารถสนับสนุนเงิน ลงทุน จำนวน 300 ล้านบาท ดังกล่าวได้ ประกอบกับค่าเงินบาทลดลงอย่างมาก จึงทำให้ไม่สามารถ ดำเนินการโครงการตามวงเงินที่ได้รับ ทั้งนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติขอเพิ่มวงเงิน เพื่อให้สามารถดำเนินการ โครงการดังกล่าวตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วยแล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบใน หลักการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ตามที่ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยการสร้างสายการผลิตต้นแบบระดับ 0.5 ไมครอนด้วยเครื่องจักรใหม่ ในวงเงิน 36.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือ 1,395.5 ล้านบาท (38 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยใช้เงินกู้ต่างประเทศ สำหรับงบประมาณในการดำเนินงาน ปีละ 150

ล้านบาท ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2544 -2548 นั้น เนื่องจากรัฐต้องรับภาระงบประมาณเพิ่มขึ้นอีกมาก จากแผนเดิมที่ได้รับอนุมัติไว้ดังกล่าวแล้ว และเมื่อศูนย์ฯ เปิดดำเนินการแล้วจะมีรายได้กลับมาด้วย จึงเห็นควรให้นำมาสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อลดภาระงบประมาณแผ่นดินที่จำกัด ยิ่งลงบ้าง ทั้งนี้ เห็นควรให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

☺ โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (คูต - ประชาธิปัตย์) และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตร ส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (คูต - ประชาธิปัตย์) และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ ขององค์การจัดการน้ำเสีย (องน.) มาให้ สศช. พิจารณา รวมทั้ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องขออนุมัติแผนงาน โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (คูต - ประชาธิปัตย์)และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย-อ้อมใหญ่ มาให้ สศช. ให้ความเห็นเพื่อ ประกอบการพิจารณาของ ครม. ด้วย เนื่องจากโครงการทั้งสองเป็นโครงการที่รัฐร่วมทุนกับเอกชน สศช.

จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ดังนี้

1) โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (คูคต - ประชาธิปัตย์)

(1) โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขน้ำเสียในพื้นที่ปริมาตรส่วนเหนือของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของปัญหามลพิษในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง โดยจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ซึ่งมีชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่นโดยเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมลงทุนกับ อจน. และเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม

(2) โครงการฯ มีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย โดยรวบรวมและบำบัดน้ำเสียได้ 50,000 ลบ.ม./วัน ในปี พ.ศ. 2546 และเพิ่มเป็น 100,000 ลบ.ม./วัน ในปี พ.ศ. 2550 สามารถให้บริการครอบคลุมในเขตพื้นที่รวม 8 พื้นที่ คือ เทศบาลเมืองคูคต เทศบาลตำบลประชาธิปัตย์ สุขาภิบาลคลองหลวง อบต.คูคต อบต.บางกระดี อบต.บ้านใหม่ อบต.บางพูน และ อบต.หลักหก จังหวัดปทุมธานี และเดินระบบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียเป็นเวลา 25 ปี (พ.ศ. 2544 - 2568) มีวิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย ความยาวท่อรวม 60 กม. พร้อมสถานีสูบน้ำเสียรวม 9 แห่ง การก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย บนพื้นที่ 63 ไร่ บริเวณด้านเหนือคลองรังสิต ฝั่งตะวันออกของทางรถไฟ และคลองเปรมประชากร งานเดินระบบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม เป็นระยะเวลา 23 ปี

(3) โครงการฯ มีวิธีการลงทุน คือ รัฐเป็นผู้รับภาระในการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย และร่วมลงทุนกับเอกชนก่อตั้งบริษัทร่วมทุน โดย อจน. จะถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 30 รูปแบบการร่วมทุนเป็นแบบ Build Own Operate Transfer (BOOT) คือบริษัทร่วมทุนลงทุนก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเป็นเจ้าของดำเนินการเดินระบบ และบำรุงรักษาระบบน้ำเสีย โดย อจน. จะเป็นผู้จัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากประชาชน และจ่ายให้กับบริษัทร่วมทุนเป็นค่าเดินระบบ และจะโอนทรัพย์สินให้กับ อจน. เมื่อครบ 25 ปี

(4) โครงการฯ มีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6,078.77 ล้านบาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนเพื่อเป็นค่าเดินระบบและบำรุงรักษา 2,380.91 ล้านบาท เงินลงทุน 3,697.86 ล้านบาท เป็นเงินงบประมาณผูกพันตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 เป็นต้นไป 1,997.10 ล้านบาท และเป็นเงินทุนจากภาคเอกชน/บริษัทร่วมทุน เพื่อให้เป็นทุนจดทะเบียนบริษัทร่วมทุน และค่าก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสียพร้อมค่าจัดซื้อที่ดิน 1,700.70 ล้านบาท

2) โครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่

(1) โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขน้ำเสียในพื้นที่ปริมาตรส่วนตะวันตกของกรุงเทพมหานครซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของปัญหามลพิษในลุ่มน้ำท่าจีนตอนล่างโดยจัดให้มี

ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ซึ่งมีชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่นและวางระบบบริหารจัดการน้ำเสีย โดยเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมกับ อจน. และเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม

(2) โครงการฯ มีเป้าหมาย เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย โดยสามารถบำบัดน้ำเสียได้ 45,000 ลบ.ม./วัน ในปี พ.ศ. 2546 70,000 ลบ.ม./วัน ในปี พ.ศ. 2549 และ 91,000 ลบ.ม./วัน ในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งสามารถให้บริการครอบคลุมในเขตพื้นที่ รวม 6 พื้นที่ คือ เทศบาลตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร สุขาภิบาลอ้อมใหญ่ อบต.ไร่เชิง อบต.ท่าข้าม อบต.ยายชา อบต.สามพราน จังหวัดนครปฐม วิธิดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย ความยาวท่อรวม 40.37 กม. พร้อมสถานีสูบน้ำเสียรวม 14 แห่ง การก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย บนพื้นที่ 61 ไร่ บริเวณซอยวิรุณราษฎร์ เทศบาลตำบลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นระบบตะกอนเร่ง และงานเดินระบบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม เป็นระยะเวลา 24 ปี

(3) โครงการฯ มีวิธีการลงทุน คือ รัฐเป็นผู้รับภาระในการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย และร่วมลงทุนกับเอกชนก่อตั้งบริษัทร่วมทุน โดย อจน. จะถือหุ้นในบริษัทร่วมทุน ไม่เกินร้อยละ 30 รูปแบบการร่วมทุนเป็นแบบ Build Own Operate Transfer (BOOT) คือบริษัทร่วมทุนลงทุนก่อสร้างเป็นเจ้าของดำเนินการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย โดย อจน. เป็นผู้จัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากประชาชน และจ่ายให้บริษัทร่วมทุนเป็นค่าเดินระบบและโอนทรัพย์สินให้กับ อจน. เมื่อครบ 26 ปี

(4) โครงการฯ มีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 5,236.02 ล้านบาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนเพื่อเป็นค่าเดินระบบและบำรุงรักษาเป็นเวลา 24 ปี จำนวน 1,906.90 ล้านบาท เงินลงทุน 3,329.12 ล้านบาท เป็นเงินงบประมาณผูกพันตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 เป็นต้นไป 1,362.24 ล้านบาท และเป็นเงินทุนจากภาคเอกชน/บริษัทร่วมทุน เพื่อให้เป็นทุนจดทะเบียนบริษัทร่วมทุนและค่าก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสียพร้อมค่าจัดซื้อที่ดิน 1,966.88 ล้านบาท

ความเห็นคณะกรรมการฯ (24 เมษายน 2543)

1. โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือชั้นที่ 1 (คูคต - ประชานิปัตย์) และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ เป็นโครงการที่จำเป็นในการช่วยผ่อนคลายความรุนแรงของปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนตอนล่างที่อยู่ในภาวะวิกฤตซึ่งนับวันจะมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าว โครงการทั้งสองจะช่วยบำบัดและลดค่าความสกปรกของน้ำเสียจากพื้นที่ปริมาตรส่วนเหนือและส่วนตะวันตกของกรุงเทพมหานครก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนตอนล่างได้ส่วนหนึ่ง จึงเห็นควรสนับสนุนให้ อจน. ดำเนินการโครงการโดยรัฐเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย และ อจน. ร่วมลงทุนกับภาคเอกชนก่อสร้างโรงบำบัดเดินระบบ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งนี้ ให้ อจน. ดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 สำหรับ

การ

ลงทุนก่อสร้างระบบท่อรวบรวมน้ำเสีย ซึ่งเป็นภาระของรัฐนั้นให้ดำเนินการเมื่อโครงการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

2. โครงการบำบัดน้ำเสียทั้งสองโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นโครงการที่รัฐสนับสนุนการลงทุนและร่วมลงทุนกับเอกชน ดังนั้น เพื่อให้การลงทุน การบริหารจัดการ และการดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด มีอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่เป็นธรรม แก่ภาคธุรกิจและประชาชน ในการดำเนินการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุน เห็นควรให้ อจน. ดำเนินการตามเงื่อนไขดังนี้

1) บริษัทที่เข้าร่วมลงทุนต้องเคยมีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการระบบ บำบัดน้ำเสียขนาดใหญ่ที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเลือกใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม

2) การคัดเลือกบริษัทที่จะเข้าร่วมลงทุนและดำเนินงานบำบัดน้ำเสียที่ผ่านการ พิจารณาความเหมาะสมด้านการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีแล้ว ให้พิจารณาเลือกบริษัทที่เสนอ อัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่ต่ำที่สุด ตลอดระยะเวลาการให้บริการ

3. การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามเป้าหมาย เป็นปัจจัยสำคัญของความ เป็นไปได้และความสำเร็จของโครงการ ดังนั้น อจน. ควรทำความเข้าใจและมอบให้การประปา ส่วนภูมิภาคเป็นผู้จัดเก็บ โดยรวมค่าบริการบำบัดน้ำเสียเข้าไว้กับค่าน้ำประปา และให้กรมทรัพยากร ธรณีรวมค่าบริการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้น้ำบาดาลเข้าไว้ในการจัดเก็บค่าใช้น้ำบาดาล

4. การบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้นควรเป็นหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล ตามนโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น แต่ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่มีขีดความสามารถที่จะดำเนินการได้ อจน. จึงควรเข้าไปรับผิดชอบดำเนินการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนได้รับ ประโยชน์จากการมีระบบบำบัดน้ำเสีย จึงเห็นควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียด้วย

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นคณะกรรมการฯ เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการ พิจารณาต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี (27 มิถุนายน 2543)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้น 1 (คูต - ประชาธิปัตย์) และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดย

1. ให้องค์การจํานัดการน้ำเสียดำเนินการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อดำเนินการออกแบบรวมก่อสร้างระบบของทั้ง 2 โครงการ โดยองค์การจํานัดการน้ำเสียเป็นเจ้าของงานออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและบริษัทร่วมทุนเป็นเจ้าของจัดซื้อที่ดิน และออกแบบรวมค่าก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย โดยใช้วิธีการประกวดราคาเป็นแบบ International Competitive Bidding

2. ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และคณะกรรมการกํากับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจไปประกอบการพิจารณาดำเนินการ

ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่า โครงการดังกล่าวจะสอดคล้องและสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในด้านต่าง ๆ จึงให้ความเห็นชอบ ดังนี้

1) โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ 1 (คูต - ประชาธิปัตย์) วงเงินลงทุน 3,698.86 ล้านบาท (เงินงบประมาณ 1,997.10 ล้านบาท เงินลงทุนจากภาคเอกชน 1,700.76 ล้านบาท) และวงเงินค่าใช้จ่ายหมุนเวียน 2,380.91 ล้านบาท เป็นภาระของบริษัทร่วมทุน

2) โครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ วงเงินลงทุน 3,329.12 ล้านบาท (เงินงบประมาณ 1,362.24 ล้านบาท เงินลงทุนจากภาคเอกชน 1,966.88 ล้านบาท) และวงเงินค่าใช้จ่ายหมุนเวียน 1,906.90 ล้านบาท เป็นภาระของบริษัทร่วมทุน

3) ให้ อจน. จัดตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อดำเนินการออกแบบรวมก่อสร้างระบบของทั้ง 2 โครงการดังกล่าว โดย อจน. เป็นเจ้าของงานออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและบริษัทร่วมทุนเป็นเจ้าของงานจัดซื้อที่ดิน และออกแบบรวมก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย โดยจะใช้การประกวดราคาเป็นแบบ International Competitive Bidding

2. กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยเห็นชอบในหลักการจัดการทำแผนงานโครงการบำบัดน้ำเสียใน 2 พื้นที่ และมีข้อสังเกตดังนี้

1) ควรให้ความสำคัญเรื่องการบริหารโครงการ เช่น การประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่โครงการมีส่วนร่วมดำเนินการตั้งแต่ต้น และการจัดเก็บอัตราค่าบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม

2) รายละเอียดของโครงการมีข้อสังเกตที่สำคัญ ดังนี้

(1) โครงการทั้งสองดำเนินการโดยบริษัทร่วมทุน เมื่อแล้วเสร็จ จะจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในอัตรา 3.50 ถึง 19 บาทต่อ ลบ.ม. ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากและอาจกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น ควรสอบถามความต้องการของหน่วยราชการท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ทั้ง 14 หน่วยงาน เพื่อมิให้มีการต่อต้านโครงการในอนาคต

(2) ข้อสังเกตเกี่ยวกับการลงทุนของทั้งสองโครงการ มีดังนี้

(2.1) บริษัทร่วมทุน มีทุนประเดิมจดทะเบียนตามสัดส่วนร้อยละ 30 (โดยรัฐ) และร้อยละ 70 (โดยภาคเอกชน) ควรให้คงสัดส่วน 30 : 70 ในเงินลงทุนที่เป็นสิ่งก่อสร้างทั้งหมดด้วย

(2.2) การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียต้องวางท่อเป็นระยะทาง 100.37 กิโลเมตร ในถนนหรือทางสาธารณะซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ กีดขวาง เมื่อเปรียบเทียบกับ การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบรวบรวมฯ จะใช้เวลาก่อสร้างนานกว่า แต่จากแผนงานก่อสร้างกำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสีย (ระยะที่ 1) ระบบรวบรวมน้ำเสีย (ระยะที่ 1) เสร็จในปี 2545 พร้อม ๆ กัน ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้

(2.3) เมื่อรัฐลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียเองทั้งหมดและก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หากภาคเอกชนไม่สามารถก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียได้ หรือแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนงานก่อสร้าง ทั้งนี้ อาจมาจากเหตุสุดวิสัยที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ จะทำให้ไม่สามารถบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมมาได้ หรือไม่มีรายรับจากการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ผลจะทำให้รัฐบาลเสียหายเพราะต้องลงทุนในระบบรวบรวมน้ำเสียไปก่อนล่วงหน้าถึง 3,039.34 ล้านบาท นอกจากนี้ เครื่องจักรกลที่รัฐลงทุนให้สถานีสูบน้ำเสียจะชำรุด หากมิได้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง ควรให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนระบบรวบรวมน้ำเสียด้วยในสัดส่วน 30 : 70 ดังกล่าว

(2.4) ค่าที่ปรึกษาจัดเตรียมโครงการและควบคุมงานโครงการบำบัดน้ำเสียคูคต - ประชาธิปัตย์ เป็นเงิน 79.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของค่าก่อสร้าง ส่วนค่าที่ปรึกษาจัดเตรียมโครงการและควบคุมงานของโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ เป็นเงิน 179.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.1 ของค่าก่อสร้าง ซึ่งมากกว่าโครงการแรกถึง 2.6 เท่า ควรทบทวนค่าที่ปรึกษาของทั้งสองโครงการฯ เนื่องจากเป็นโครงการบำบัดน้ำเสียเหมือนกัน และมีลักษณะงานก่อสร้างทำนองเดียวกัน ควรมีค่าที่ปรึกษาในสัดส่วนของค่าก่อสร้างที่ใกล้เคียงกัน

(2.5) งบการบริหารจัดการระบบและบำรุงรักษาเป็นระยะเวลา 23 และ 24 ปี ไม่ควรนำมาประเมินรวมกับค่าลงทุนก่อสร้าง ทำให้มองภาพรวมของงบลงทุนทั้งโครงการ งบลงทุนก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและงบลงทุนก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเปลี่ยนไป นอกจากนั้น

ข้อมูลที่เสนอระบุโครงการ มีระยะคืนทุน 14 และ 10.05 ปี จึงไม่มีเหตุผลที่จะต้องยืดระยะเวลาการจัดหาระบบ และบำรุงรักษาถึง 23 และ 24 ปี ซึ่งนานกว่าระยะคืนทุน 9 และ 13.95 ปี

3. สำนักงานประมาณ ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีดังนี้

1) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของโครงการนั้น ๆ ส่วนงบประมาณเพื่อเป็นทุนจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทร่วมทุนเอกชน. จะเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ควรต้องกำหนดให้มีการประสานแผนระหว่างสองหน่วยงานในการดำเนินโครงการดังกล่าวให้เหมาะสมและมีความชัดเจนด้วย

2) ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่งบประมาณรายจ่ายของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งกรมโยธาธิการได้ก่อสร้างเสร็จทั่วประเทศขณะนี้มียุ่จำนวนมาก ที่ได้ส่งมอบให้ส่วนราชการท้องถิ่นแล้ว เห็นควรให้ อจน. ดำเนินการจัดการและดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่แล้วดังกล่าว ในรูปของการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ อจน. เป็นลำดับแรกแทนการริเริ่มดำเนินโครงการขนาดใหญ่เองจะเป็นการเหมาะสมกว่า

4. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ) ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเห็นควรให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และ สศช. ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

5. คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) ในหลักการเห็นควรสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าว แต่เนื่องจากรัฐมีข้อจำกัดเรื่องเงินงบประมาณ การให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินโครงการจะเป็นการลดภาระการลงทุนภาครัฐ ประกอบกับตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสียกำหนดให้ อจน. สามารถร่วมทุนกับเอกชนได้

2) เนื่องจากการดำเนินโครงการทั้งสองมีมูลค่าการลงทุนแต่ละโครงการเกินกว่า 1,000 ล้านบาท ดังนั้น การดำเนินโครงการที่กำหนดให้ภาคเอกชนมาร่วมลงทุนในกิจการของรัฐที่มีมูลค่าโครงการเกิน 1,000 ล้านบาท จะต้องให้กระทรวงเจ้าสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อ สศช. พิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการต่อไป

☺ **โครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้า**
ของกรุงเทพมหานคร บริเวณอ่อนนุช 1 โรงงาน

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

1) กระทรวงมหาดไทยได้ส่งเรื่องขออนุมัติเงินกู้จากต่างประเทศเพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าของกรุงเทพมหานคร บริเวณอ่อนนุช 1 โรงงาน มาให้ สศช. พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528

2) กระทรวงมหาดไทยได้เสนอโครงการเงินกู้เพื่อก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าของกรุงเทพมหานคร (อ่อนนุช 1 อ่อนนุช 2 หนองแขมและท่าแร้ง) มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติบรรจุในแผนการก่อหนี้ต่างประเทศ ประจำปี 2542 ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณา เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2542 และเห็นควรให้กรุงเทพมหานครดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จก่อนนำเสนอสำนักงานฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

(1) กรุงเทพมหานครควรดำเนินการศึกษาและทบทวนผลการศึกษาที่ได้เคยทำการศึกษาความเป็นไปได้โครงการกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าที่อ่อนนุชไว้แล้วบางส่วนเมื่อปี 2539 เนื่องจากรายละเอียดและความชัดเจนของเอกสารที่เสนอมายังไม่สมบูรณ์เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความชัดเจนในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ด้านการเงิน ค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษา

(2) กรุงเทพมหานครควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่ตั้งโครงการฯ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดทำประชาพิจารณ์

(3) กรุงเทพมหานครควรดำเนินการขออนุมัติรายงานศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้เรียบร้อยเสียก่อน

(4) สำหรับโครงการฯ ที่จะขออนุมัติดำเนินการบริเวณพื้นที่หนองแขมและท่าแร้งนั้น เห็นควรให้กรุงเทพมหานครดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน และกระบวนการจัดทำโครงการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ของ สศช. ให้แล้วเสร็จก่อนนำเสนอโครงการให้ สศช. พิจารณาก่อนอีกครั้งหนึ่ง

(5) เพื่อให้การกำจัดมูลฝอยในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงในระยะยาว เห็นควรให้กรุงเทพมหานครจัดทำแผนแม่บทการกำจัดมูลฝอยในส่วนต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครอย่างเป็นระบบ และชัดเจน โดยควรมีแผนการฟื้นฟูในพื้นที่ฝั่งกลบบริเวณอ่อนนุชด้วย

3) กรุงเทพมหานครได้รับความเห็นของคณะกรรมการ สศช. ไปดำเนินการแล้ว กระทรวงมหาดไทยได้เสนอโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้า ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะดำเนินการเฉพาะโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้า ที่บริเวณอ่อนนุชเพียง 1 โรงงาน มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ ความเห็นชอบบรรจุในแผนการก่อสร้างต่างประเทศต่อไป

4) โครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาปริมาณมูลฝอยที่ทวีความรุนแรงขึ้น ทุกขณะ ซึ่งระบบการกำจัดมูลฝอยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่อาจตอบสนองหรือรองรับกับปัญหาดังกล่าวได้ อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาการขาดแคลนพื้นที่ดินที่จะใช้ในการกำจัดมูลฝอยโดยการฝังกลบ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะหาได้ยากยิ่งขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากที่ดินมีราคาแพง รวมทั้ง ใช้ผลประโยชน์จากมูลฝอยได้ที่เกิดจากการกำจัดมูลฝอยในรูปของพลังงานทดแทนและลดปัญหา ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากมลพิษของมูลฝอย

5) โครงการฯ มีเป้าหมายจะก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยแบบผสมผสานขนาด 2,000 ตัน/วัน ประกอบด้วย 1) ระบบคัดแยกมูลฝอยขนาด 2,000 ตัน/วัน 2) ระบบเตาเผามูลฝอยขนาด 1,350 ตัน/วัน พร้อมระบบผลิตกระแสไฟฟ้าขนาด 22.5 MW และ 3) ระบบหมักปุ๋ยอินทรีย์ขนาด 800 ตัน/วัน

6) โครงการฯ ใช้เงินทุนรวมทั้งสิ้น 7,000 ล้านบาท กรุงเทพมหานคร รับภาระการลงทุน ทั้งหมด โดยจะใช้จากแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ Japan Bank for International Cooperation (JBIC) จำนวน 5,250 ล้านบาท หรือร้อยละ 75 ของวงเงินลงทุน และจะใช้เงินรายได้ กรุงเทพมหานคร 1,750 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 ของวงเงินลงทุนทั้งหมด โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (2543 - 2547) วงเงินลงทุนโครงการทั้งสิ้น 7,000 ล้านบาท ประกอบด้วย ระบบเตาเผามูลฝอย 5,035 ล้านบาท ระบบคัดแยกและหมักมูลฝอย 1,300 ล้านบาท ค่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 461 ล้านบาท และเงินสำรองเพื่อเหลือเผื่อขาด 204 ล้านบาท

ความเห็นคณะกรรมการฯ (22 พฤษภาคม 2543)

1. เห็นควรสนับสนุนให้กรุงเทพมหานครดำเนินโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอย โดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้า บริเวณอ่อนนุช 1 โรงงาน โดยใช้เทคโนโลยีการจัดการมูลฝอย ระบบผสมผสานเพื่อให้เกิดการนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุด ช่วยลดต้นทุนการดำเนินการ และลดปัญหาข้อจำกัดการจัดหาที่ดิน โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นผู้รับภาระการลงทุนโครงการฯ เอง ทั้งหมดในวงเงินลงทุนรวม 7,000 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้ต่างประเทศร้อยละ 75 หรือเท่ากับ 5,250 ล้านบาท และเงินรายได้ของกรุงเทพมหานครสมทบอีกร้อยละ 25 หรือเท่ากับ 1,750 ล้านบาท สำหรับแหล่งเงินกู้ให้กรุงเทพมหานครประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาหาแหล่งเงินกู้ตามความเหมาะสมต่อไป

2. เห็นควรให้กรุงเทพมหานครนำหลักการผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายมาใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างจริงจังในการดำเนินงานตามโครงการนี้ โดยรวมถึงการพิจารณานำหลักการดังกล่าวมาใช้กับโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ด้วย เช่น โครงการบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นนโยบายพื้นฐานในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องตามหลักการสากล ซึ่งจะสะท้อนให้เกิดผลโดยตรงต่อจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมดูแลและรักษาสภาพแวดล้อม

3. เนื่องจากกรุงเทพมหานครยังมีแผนที่จะต้องมีศูนย์กำจัดมูลฝอยอีกหลายแห่ง กรุงเทพมหานครจึงควรเร่งศึกษาจัดเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมไว้รองรับ โดยเฉพาะพื้นที่ที่กว้างขวางเปล่าขนาดใหญ่ และการพิจารณาจัดหาพื้นที่ควรพิจารณาถึงพื้นที่ในปริมณฑลของกรุงเทพมหานครด้วย เนื่องจากหากมีการร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลแล้ว อาจทำให้ได้สถานที่จัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม มีต้นทุนในการกำจัดมูลฝอยต่อหน่วยต่ำลงและสามารถให้บริการครอบคลุมชุมชนในพื้นที่ปริมณฑลนั้นๆ ด้วย

4. อย่างไรก็ตาม เพื่อให้โครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จ เห็นควรให้กรุงเทพมหานครเร่งรัดดำเนินการตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1) รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง และจริงจังในช่วงระยะเวลานับตั้งแต่นี้เป็นต้นไป เพื่อให้ประชาชนตระหนัก ยอมรับ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการมีส่วนร่วมตามหลักการผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนร่วมมือในการคัดแยกทิ้งขยะมูลฝอยให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง พร้อมทั้งจัดทำโครงการปลูกฝังความรู้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการคัดแยกมูลฝอยแก่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครและกระทรวงศึกษาธิการ

2) เนื่องจากโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยและผลิตกระแสไฟฟ้าตามที่เสนอเป็นการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรุงเทพมหานครจึงควรพิจารณาศึกษาทางเลือกในการดำเนินงานและบำรุงรักษาโครงการให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยพิจารณาความเหมาะสมที่จะให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการบริหารจัดการในอนาคต

3) เร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการมูลฝอยให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง ตลอดจนพิจารณาแนวทางและรูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจัดการมูลฝอยจากผู้ผลิตสินค้า ซึ่งเป็นแหล่งต้นทางที่ก่อให้เกิดมูลฝอย เพื่อให้ผู้ผลิตมีส่วนร่วมรับภาระตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ จากสภาพข้อเท็จจริงประชาชนต้องจ่ายค่าจัดเก็บมูลฝอยสูงกว่าอัตราที่กำหนดตามกฎหมาย กรุงเทพมหานครจึงควรปรับปรุงระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครอย่างแท้จริง

4) การจัดทำประชาพิจารณ์ที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 27 - 28 กันยายน 2542 เป็นการรับฟังความคิดเห็นที่มุ่งเน้นเฉพาะประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยยังมีได้นำเสนอถึงภาระค่าใช้จ่ายที่ประชาชนจะต้องรับภาระมากขึ้นตามหลักการผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่าย ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ และเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ประสบความสำเร็จได้ในระยะยาว กรุงเทพมหานครจึงควรพิจารณาดำเนินการขยายผลอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการยอมรับและพร้อมให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมตามหลักการดังกล่าวอย่างเต็มที่

5) กรุงเทพมหานครต้องดูแล ตรวจสอบ และควบคุมการฝังกลบมูลฝอย ให้ถูกหลักสุขาภิบาลและเป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ และให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแวดล้อมบริเวณพื้นที่ฝังกลบให้ดีขึ้น

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นคณะกรรมการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี (5 กันยายน 2543)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าของกรุงเทพมหานคร บริเวณอ่อนนุช 1 โรงงาน และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดหาและค้ำประกันเงินกู้ต่างประเทศสำหรับค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศตาม

ความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ รวมทั้งข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ซึ่งเห็นว่า

1. ก่อนที่กระทรวงการคลังจะไปดำเนินการจัดหาแหล่งเงินกู้ให้กรุงเทพมหานครจัดทำตัวเลขต้นทุนการดำเนินการในราคาต่อตัน อายุการใช้งานของเตาเผา และกำหนดกรรมวิธีการดำเนินการเผ่าถ่านที่เกิดจากการเผาให้ชัดเจน และในขั้นตอนการตกลงกับกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการ

กู้เงินโครงการดังกล่าวต้องมีความชัดเจน เพราะแม้โครงการนี้ประชาชนจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้น รวมทั้งผู้ผลิตสินค้าซึ่งเป็นแหล่งต้นทางที่ก่อให้เกิดมูลฝอยต้องมีส่วนร่วมรับภาระ ตามหลักการผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่าย แต่เมื่อโครงการดำเนินการไปในอนาคต ภาครัฐจะต้องรับภาระด้วย

2. โดยที่โครงการนี้มีผลกระทบต่อประชาชนซึ่งจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ก่อนดำเนินการตกลงกับกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการกู้เงิน ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. **กระทรวงการคลัง** พิจารณาแล้วมีความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) เห็นด้วยในหลักการให้ กทม. ดำเนินโครงการดังกล่าว

2) โดยที่ฐานะการเงินของ กทม. มีรายได้ประจำสูงกว่ารายจ่ายอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับปัจจุบัน กทม. มีเงินสะสมอยู่ ณ วันที่ 30 กันยายน 2542 จำนวน 8,385.95 ล้านบาท จึงเห็นว่า กทม. มีศักยภาพทางการเงินสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ รวมถึงการชำระหนี้ในอนาคต เห็นควรกำหนดแนวทางการลงทุนโครงการ ดังกล่าว 7,000 ล้านบาท ดังนี้

(1) ให้กระทรวงการคลังจัดหาและค้ำประกันเงินกู้ต่างประเทศสำหรับ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ 5,250 ล้านบาท

(2) ให้ กทม. กู้เงินจากต่างประเทศสำหรับค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็น เงินตราต่างประเทศและภาระหนี้ที่เกิดขึ้นทั้งหมด รวมทั้งจัดเงินงบประมาณสมทบค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินบาทสมทบ 1,750 ล้านบาท

3) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 28 ได้กำหนดไว้ว่า การกู้เงินจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รวมถึง กทม. จัดทำ เป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเงินในส่วนที่เกี่ยวกับการกู้เงิน การใช้เงินกู้และการชำระหนี้เงินกู้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ดังนั้น กทม. จะต้อง จัดทำข้อบัญญัติดังกล่าวให้เสร็จเรียบร้อย และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบก่อนที่จะกู้เงิน สำหรับโครงการดังกล่าวต่อไป

2. **กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม** แจ้งว่าคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างโรงงาน กำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าที่อ่อนนุช ขนาด 2 X 1,350 ตันต่อวัน หรือผลิต กระแสไฟฟ้าได้ 2 X 25 เมกกะวัตต์ ของ กทม. แล้ว มีมติดังนี้

1) เห็นชอบในหลักการต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ ที่อ่อนนุช โรงที่ 1 ขนาด 1,350 ตันต่อวัน ของ กทม. ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ

พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและโครงการอื่น ๆ ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และความเห็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (1) ให้ กทม. นำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้า ขนาด 2 x 1,350 ตันต่อวัน ของ กทม. ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิท ซอย 77 (ถนนอ่อนนุช) เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ฉบับหลักเดือนมีนาคม 2542 และเอกสารประกอบคำชี้แจงเพิ่มเติมทุกฉบับ และมาตรการที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมกำหนดเพิ่มเติม นำไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาจ้างบริษัทผู้รับเหมาออกแบบก่อสร้าง และบริษัทผู้ดำเนินการจะต้องถือปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและวิธีการวิเคราะห์ผล ให้ใช้ตามวิธีการของราชการหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งต้องตรวจวัดความเร็วลมและทิศทางลมในขณะที่ตรวจวัดคุณภาพอากาศ
- (3) เมื่อผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มปัญหาสิ่งแวดล้อม กทม. ต้องปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นโดยเร็ว และต้องปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด
- (4) ให้จัดทำ Environmental Audit โดยบุคคลที่สาม (Third Party) เป็นประจำตลอดการดำเนินโครงการ
- (5) หากเกิดเหตุการณ์ใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม กทม. ต้องแจ้งให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมทราบโดยเร็ว เพื่อสำนักงานฯ จะได้ประสานความร่วมมือแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- (6) กทม. ต้องเสนอรายงานผลการดำเนินโครงการฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยสรุปเสนอให้สำนักงานฯ ทราบทุก 6 เดือน ตลอดการดำเนินการ
- (7) ให้ กทม. ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการฯ รวมทั้งมาตรการด้านความปลอดภัยแก่ชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดี และลดความวิตกกังวลของชุมชน
- (8) หากประสงค์จะขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการหรือมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งแตกต่างจากที่เสนอไว้ในรายงานฯ กทม. ต้องเสนอรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง

(9) เนื่องจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและโครงการอื่น ๆ ของรัฐและรัฐวิสาหกิจให้ความเห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยฯ ที่อ่อนนุชเพียง 1 โรงงาน ขนาด 1,350 ตันต่อวัน เท่านั้น หาก กทม. ประสงค์จะดำเนินการโรงงานที่ 2 กทม. ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโรงงานที่ 2 พร้อมกับผลการดำเนินการโรงงานที่ 1 เพื่อให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

2) ให้ กทม. รับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ โดยนำไปเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับสมบูรณ์และกำหนดเป็นเงื่อนไขในข้อกำหนดขอบเขตการศึกษา (TOR) สัญญาสัมปทานการออกแบบ ก่อสร้างและการดำเนินการ ดังนี้

(1) การควบคุมไดออกซิน (Dioxin) โดยการควบคุมอุณหภูมิ การเผาไหม้ต้องไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียส และให้ควบคุมปริมาณการระบายก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ด้วย

(2) ให้ กทม. ระวังการตัดแยกขยะจากครัวเรือน ทั้งนี้ จะต้องไม่เผาขยะอันตราย

(3) กทม. ยืนยันค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (Operating Cost) กำจัดขยะมูลฝอยที่เผาได้จะไม่เกิน 400 บาทต่อตัน

3) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีความเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้

(1) ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดมาตรฐานการระบายออกของโลหะหนัก เช่น ปรอท สู่บรรยากาศ

(2) เห็นควรให้กรมควบคุมมลพิษจัดหา/ติดตั้งเครื่องมือตรวจสอบไดออกซิน (Dioxin)

ทั้งนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เห็นควรเสนอให้ กทม. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดขอบเขตเงื่อนไขสัญญาสัมปทานการออกแบบ ก่อสร้างและดำเนินโครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอยโดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าที่อ่อนนุช ขนาด 1,350 ตันต่อวัน หรือผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 25 เมกกะวัตต์ ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างเคร่งครัด โดยมีผู้แทนของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (กรมควบคุมมลพิษ) เข้าร่วมในคณะกรรมการฯ ดังกล่าวด้วย